

CSIKI LAPOK

Előfizetési ár:
 Felelős kiadó: Egész évre Pengő 10.— Negyedévre Pengő 2.50
 Félévre Pengő 5.— Pályázónkénti ára 16 fillér
 Ösv. Vákár Lajosné Külföldre egy évre 20 Pengő.
 Megjelenik minden vasárnap.

Nyilttéri közlemények díja soronként 1 Pengő.
 Kéziratokat nem adunk vissza.
 Hirdetési díjakat a legolcsóbban számítjuk.
 Kiadóhivatal: Csikszerecs, Apafi Mihály-utca 15. sz.

Felelős szerkesztő:
 vitéz Résszegh Győző

Minden erőnkkel a küzdelemben.

A pár napos „válság” megoldódott. Amire számítani kellett, bekövetkezett. Magyarország egész erejével bele kapcsolódott a nagy élet-halál küzdelemben.

A magyar közvélemény érezte ennek a lépésnek szükségességét. Tudta mindenki, hogy mi sem maradhatunk ki abból a haroból, amely az európai civilizációért folyik. — A világegés ötödik esztendejében reánk is elkerült a sor. Nem lehet vitás egy pillanatig sem, hogy helyünket hagyományos magyar vitésséggel és becsülettel állni kell.

A helyzet tiszta. A suttogásnak vége. Nincsen semmi különösebb baj mint a német fegyver barátságban vállalt kötelesek teljesítése. Ezt sem az a veszedelem teszi szükségessé mint amelyet az ellenséges hirverés beállít.

A német véderő ütőképességének teljességében van. A német harci szellem legyőzhetetlen. Keleten egy-az arányban vivják a világtörténelem leghősibb harcait. A német tartalékok milliói odahaza érintetlenül várják a döntő beavatkozást.

Egyébként a világ látja a töretlen német győzni akarás példáját olasz földön is. Cassinonál egyetlen ejtőernyős német eszed hetek óta veri vissza a legelképzhetetlenebb angol rohamokat és erőfeszítéseket. Hat millió elsőrendűen képzett német tartalék pedig várja a beígért angol partraszállást, amelynek kedvét egyelőre elvette az angoloknak Olaszországban elszenvedett vesztesége.

Aggodalomra tehát nem sok ok van Európának ebben a sarkában. Ami történt az nem egyéb mint a legtökéletesebb előrelátásból eredő biztosítási intézkedés kelet-európa védelmében.

Amiről ma köztünk legtöbbet szólnak az a magyar-román viszony. El sem lehet képselni, hogy ezek a függő kérdések ma szóba kerülhetnének éppen ennek a nagy küzdelemben a közepén. Ennyi bizalommal tartosunk a fegyverbarát szövetségessel és a vezető politikával szemben is.

Ne igazassuk tehát magunkat olyan kérdésekkel, amelyek kívül esnek tájékozottságunknak a lehetőségein. Mindenél fontosabb ezekben az elhatározó időkben, hogy megőrizzük fegyelmességünket, nyugalmunkat és higyjünk abban a feladatban amire vállalkoztunk.

A történelem szédtületes viharába kerültünk. Mindenki számoljon le ezzel. Itt nem lehet gyermekes siránkozással kibúvókat keresni. Elérkezett a férfias helytállás hősi kora a nemzet számára. Teljesítsük egész emberként kötelességünket azon a helyen ahová a magyar sors rendel.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy kemény helyzetekben döntő jelentőségű a határozottság. Ne tétovázzunk. Egységes hittel fogjuk meg egymás kezét és ne engedjük el.

El a válaszfalakkal!

Irta: Máté-Török Gyula.

Bár háboru van, a magyar muszájnak, a magyar szellemnek, a magyar léleknek *semmiesetre sem szabad hallgatnia*, hanem ön udatosan és tudatosan *harcolnia, csatáznia kell!*... Sőt erősebben, mint bekében.

Es a *mélysegesen magyar történelmi tudat* kényszeríti az én kezembe is a *toll tiszta fegyverét!*

Sokan szinte kimerítették már *nagy nemzeti nyavalyánknak, a hiúságnak*, az önszeretnek mérhetetlen magyar tengerét!... Mégis hozzá kell szólnom, mert az a meggyőződése, hogy *csak nagy nyíltsággal és csak teljes őszinteséggel* vihetjük előbbre elmaradozó nemzetünk és magunk sorsát!... Mert a *hazugság öl!* Az *igazság felemel!*

Senki sem vádolhat elfogultsággal, ha magam, aki hivatalosan a *Méltóságos cím* szerény birtokosa vagyok, a *Méltóságos stb.* megkülönböztetések ellen kiállok és felszólalok.

Hadd alakuljon ki előbb-utóbb a mainál egészségesebb, hamisítatlanabb és magyarabb nemzeti közösségi szellem és összetartozás érzet!... Ezt *kell akarnunk* mindannyiunknak, akik magyarok, akik *komolyan és mélyen magyarok* vagyunk!

Nagy magyar belső büszkeségem mellett, *emelt fővel, tiszta szívvel hitet teszek* arról, hogy mindig restellem magam, miért szólit magyar nemzetesaládunk bármely *legegyszerűbb* tagja, magyar testvérem: *Méltóságos* uramnak?... Miért?... Hiszen mi *egy családnak* vagyunk sarjai!..

Minden, de minden elképzelhető és elvárható tisztelet benne van abban, ha *ezredesnek* szólítanak... Sőt az eszedet sokkal *méltóságosabbnak* és *megtisztelőbbnek*, s ami a *fő ősiiben magyarabbnak* érsem a *Méltóságosnál*, *Kegyetemesnél*, *Nagyméltóságosnál!*... A legalkalmasabb már után az *Excellenciás* uram megszólítás *Ő Fényessége!*

Mindaz teljesen elavult és idejét mult valami. Mesterkelt, műtekintélytisztelet! A rendiség korába való.

Igy egészséges, egységes, tehát erős nemzeti és történelmi magyar közszellem nem alakulhat ki! De közösségi életsem! Pedig ma erre olyan *égetően szükségünk* van, mint a *mindennapi betevő falatra!*... *Es lenni vagy nem lenni* ügyünk!.. Így lehetetlen a *magyarság* 13 milliós töme-

gének egyetlen szétszathatatlan csatasorrá való tökéletes egybeolvadása!... E nélkül soha sem lehetünk *igazán nagyon erősek!*.. Pedig ezek kell, hogy legyenek!.. Ha *csak pusztán fenn* akarunk maradni!

Kinosan *széttagolt* társadalmi *életforma* mellett nem lehet, nem nőhet ki *nemzeti egység!*

Ezért hatalmas társadalmi (nemzeti) megújulásra van szükségünk! A tartalmatlan, *üres csillógású cicomás címek inflációját*, mely már *fenyegetően fojtogató*, a nemzeti élet aranyértékéivé kell változtatnunk!...

Mai *cifra cimrendszerünk* tulajdonképpen *szolgai életforma*... A magyar *alap és ősegénység* azonban homlokegyenest ellenkező: nem szolgai, hanem *szabadságszerető!*.. Tehát ez a mostanság oly sokat és fennen hirdetett

Magyar életformával szöges ellentétben áll... Ezért le kell vonnunk belőle *magyarán* a következtetést!..

Es az *igazi*, az *ősi magyar hagyomány!*.. Kovessük is!..

Csak az a nemzet életképes, mely tulajdon népével, minden fenntartás nélkül, egész szívvel-lélekkel, szent meggyőződéssel, testvériesen összeforr, mely a *kor-szerű haladás* útján bátran menetel! Sőt *szászlótarója* annak!...

A magyar és magyar, közötti természetellenes, beteges, korhadt, nemzetietlen, *iszonyuan magas válaszfalakat* önként bontsuk le!

Mig nem késő!...

Ébredj Magyarország!

Ébredj minden magyar!...

Uj középfoku gazdasági tanintézet.

Uj középfoku gazdasági tanintézet nyílik meg Marosvásárhely-n folyó év szeptember 1-én. Az intézet négyévfolyamos, megfelel a körépiszkolák felső tagozatának. Az első évfolyamon a gimnázium és polgári iskola 4 osztályának sikeres elvégzésével lehet az igazgatóságtól felvételt kérni. A felvételi feltételeket ismertető hirdetményt, valamint kérdőívet, mely egyuttal kérés gyanánt szolgál, az igazgatóságtól lehet kérni (Csiki m. kir. középfoku gazdasági tanintézet igazgatósága Marosvásárhely.) Felvételért a tanintézet igazgatóságához kell folyamodni folyó év augusztus 1-ig. Az uj intézet felszerelése és bealakása a legujabb követelmények szempontjait veszi tekintetbe.

Az uj iskola számol az erdélyi, kiváltképpen pedig a székely gazdasági követelményekkel. Azért jött létre, hogy östermelésünk elmaradottságán segítsen. Értékes szaktudással felruházott magasabb értelmiségű gazdaközönseget neveljen.

Az iskola elvégzése nemcsak gazdasági szaktudást ad a növendékeknek, hanem karpaszományos jogot, továbbá különböző főiskolákon való tovább tanulásra is képesít.

A székely gazdaközönség figyelmét a saját érdekében felhívjuk az uj gazdasági intézetre.

Magyarország a harcoló arcvonalban.

A hivatalos közlésekből világosan kintünk, hogy Magyarország és Németország a maguk és Európa érdekében olyan rendszabályokat tettek, amelyek semmiben sem érintik Magyarország önállóságát és nem osztorították jogait, hanem kizárólag azt a feladatot szolgálják, hogy kifelé és befelé minden erőt tömörítsenek Európának a közös veszély elleni harcában és kiküszöböljenek minden betörési lehetőséget. Német részről az utóbbi időben ismételt utaltak arra, hogy a háború — úgy látszik valóban csúcspontjához, talán döntő fordulópontja fele közeledik. Ilyen körülmények között a végső győzelemhez hozzá kell járulni teljes felelősséggel és nem szabad figyelmen kívül hagyni a fontos szempontokat. Nemcsak az európai szabadságharcban vezető német nemzet, hanem az azonos feladat előtt álló szövetséges nemzetek is gondos előkészületeket kell hogy tegyenek olyan helyzetekkel szemben, aminők a kelet felől való fenyegetés révén keletkezhetnek. Minthogy ilyen fenyegetés jelenleg nemcsak propagandisztikusan, hanem katonailag is kirajzolódik olyan szakaszánál, ahol az ellenfél az európai szárny puha helyét gyanította, szükségessé vált ennek a védelmi szakasznak most megtörtént erősítése. Magyarország beállt a harcoló arcvonalba amely a Baltikumtól a Földközi-tengerig döntő bevetésre szorítkozik.

Lelkigyakorlatok a gimnáziumban.

Gimnáziumunk ifjúsága és tanári testülete f. hó 21—25-én tartotta évi rendszeres lelkigyakorlatát. Ezek a napok jelentős megállapításokat az ifjúság megszokott iskolai életében. Megnyitók előtük az örökélet pedagógiája, s alkalmuk van egy életre töltkezni vezető, irányító elvekkel, magasabb érzelmeivel. Megláthatják az értékes, emberhez méltó élet példáját és magaslatait, megtanulhatják, hogyan kell mindig előre menni a jobb és nemesebb lelkeknek útján. Az örök igazságok fényénél beleláthatnak az élet rejtelmeibe, csodás titkaiba; batos feleletet kapnak az élet nagy kérdéseire: miben áll Isten nagysága, mi az élet rendeltetése, célja, a szenvedés értelme, mi a bűn, ez a legnagyobb rossz a világon, amely megbontja az összhangot a teremtmény és Teremtő, a gyermek és Atya között. Ez hozza a világra a romlást, pusztulást, a borzalmas háborút — s ennek nyomán a tengernyi szenvedést. Megtudhatják, hogy egyetlen kivezető utat a pusztulás örvényéből a bűnbánó visszatérés Istenhez s az Ő örök törvényeihez az egyéni, családi, társadalmi és állami élet egész vonalán.

A lelkesítő páter nagy nyomatékkal hangsúlyozta az igazi, áldozatkész hazaszeretet s a vallásos élet benső kapcsolatát. Aki Istent igazán szereti, az szereti a földi élet legnagyobb értékét: a hazát — aki hű gyermeke Istennek, az hűsége, rendületlen, minden áldozatra kész fia hazájának, nemzetének is.

Az ifjúság feszült figyelemmel, benső odaadással kapcsolódott bele a lelkigyakorlatok kegyelme, megfigyelést árasztó gondolatvilágába, s hálát adott a Gondviselésnek, hogy a mai nagy viharban négy napot a legfőbb értékek: lelkek szentelhetett.

A nagyobbak a IV—VIII. osztályosok lelki vezetője P. Tornynos Gyula Jézustársasági atya volt, az ifjúsági Mária-kongregációk országos prezese. Megkapó volt látni a kiváló páter, az Úr egyik katonáját, amint az aszkéta alakból kisugárzó szellemi felsőbbség, tudás erejével a meggyőződés s az ifjú lelkekért égő apostoli buzgalom tüzeivel vitte és vonzotta fiatal hallgatóit a krisztusi élet magaslatai felé.

A kisebbeket, I—III. osztályokat, Ipolyi Simon lazarista atya, a polgári leányiskola hit-tanára vezette, a szenge gyermeki lelket megértő nagy szeretettel. A kis diákok nagy érdeklődéssel hallgatták a rokonszenves fiatal páternek a gyermekvilág szívéhez szóló lelkes beszédeit.

As ifjúság és intézet hálával gondol a lelki vezetőik áldozatos munkájára, s mindkettőjükre, igehirdető, lelkeket mentő utjukon — Isten Áldását kéri.

A férfiak egyesítő lelkigyakorlatát is — a Kat. Akció hitbuzgalmi osztályának felkérésére — P. Tornynos Gyula S. J. vezette. Március 22—24 napjain a templomban tartott számukra mélyenható konferencia-beszédeket. A lelkikapokat márc. 25-én a részvevő férfiak főlemelő közös szentáldozása fejezte be. (A.)

Kressz Géza kamarazenekarának hangversenye.

A Székelyföldi Művészeti Év csikszeredei műsorának legkimagaslóbb eseményeként kell beszélnünk Kressz Géza kamarazenekarának városunkban megtartott hangversenyéről.

A kamarazenekart Kressz Géza a Zeneművészeti Főiskola tanára és a Nemzeti Zenede főigazgatója 1937-ben szervezte. A maga nemében páratlan együttes ma már jelentős szerepet tölt be Budapest zenei életében. A mindössze 10 tagú kamara — (vona) zenekar olyan káprázatos előadásban szóialatja meg a zeneirodalom kamarajellegű gyöngyeit, hogy a már meguntáig népszerűsödött művek is frissen és újdonságzerűen hatnak a hallgatóra. Az előadóművészet részletfinomságaitól a robusztusságig választékosak tudnak maradni s a magasabb művészi szempontokat sohasem áldozzák fel az olcsóbb sikerekért. A tiszta kiváló művészember egy test és lélekkel forrva úgy oldja meg művészi feladatait, hogy teljesítményével az ország határain túl, bármilyen magas igényeket kielégítve, méltán tanuskodhatik a magyar zenekultúra magas színvonaláról. A hangversenyen közreműködött Szalay Eszter kitűnő énekesnő, a m. kir. Operaház tagja.

Sokat lehetne és kellene beszélnünk erről a hangversenyéről. Mi azonban nem kritikát akarunk írni. Inkább az a célunk e pár sor irással, hogy annak az ízesítő részvétlenség és közömbösségnek az okait keressük, amelyet a hangversennyel szemben városunk közönsége részéről tapasztaltunk.

Természetes, hogy most is — mint mindig — ezt mondjuk: „Nem értjük a klasszikus zenét.”

Olvassuk csak el — ha utólag is — a hangverseny műsorát s mindjárt meglátjuk, hogy az mennyire visszatérő egy olyan szándékot amely a „mindenkit ki légíteni” elv alapján áll. Ebben a programban igazán mindenki megkapta a zenei igényeinek megfelelő musikát.

Ki merné azt mondani, hogy a Mozart: Kis éji zene, vagy a Boccherini: Menuett bizonyos fokú „zenei képzettséget kíván? Vagy talán a Schubert: Rosamunde balett zenéjéről beszéljünk, amelynek dallamát a „Három a kislány” című operettből szinte minden ember ismer.

Emlékezzék csak vissza kedves olvasó: „Csölli papa lányai mink vagyunk.”

Vagy talán a „Csitári hegyek alatt” az: „Erdő, erdő, erdő, Maroszeleki kerek erdő” s még több ilyen kedves népdalunk megértéséhez szükséges valami elképzelhetetlen magas zenei kultúra? Senkit sem akarunk mi kioktatni, vagy éppen korholni. Ka nem célunk, de jogunk sincsen hozzá. Csupán csodálkozunk afelett, hogy a mi városunk közönsége, aki a multban olyan lelkes támogatója volt minden művészi megnyilatkozásnak, ma mintha csak tudomást sem akarna szerezni egy olyan hangversenyéről, amely még Budapestben is caemege számba megy.

Valljuk be; a muzsikának egy ilyen ünnepén nagyon kínos dolog volt az üresen maradt székek tátonóg sorait látni. Ez végre is az egész város intelligens közönségének az ügye.

Az április havi egyesítő kilenced ájtatosság sorrendje:

Nagy szordán délután 5—6 óra között szent óra, a mikor kiki szent gyónását végezheti; Nagy csütörtökön reggel 7 órakor Szent mise közös szent áldozással; ezt megelőzőleg 1/2 7 órától kezdve gyónatás.

A mostani válságos időkből hazafias kötelességet is teljesítünk, ha magyar hazánk épségben maradásáért türelmes lélekkel engesztoljuk Mennyei Atyánkat.

Csikszereada, 1944. március 30.

Az Országos Katolikus Akció Hitbuzgalmi Osztálya.

Egy millió Pengőt áldozott hazafias és kulturális célra a „Hangya”.

A Hangya Szövetkezeti Központ Igazgatósága március hó 17-én tartott ülésén megállapította az intézet XLV. üzletének mérlegét és üzleteredményét. A zárómádatások adatai esidén is újabb fejlődésről számolnak be és azt mutatják, hogy a kisemberek érdekében végzett szövetkezeti munka eredményes volt.

As alább ismertetett mérleg megállapítása előtt az igazgatóság a szövetkezeti célok emellett tartásával vásárlási visszatérítésre 5,061 359.53 Pengőt (1942-ben 2,968 605.27 Pengőt) fordított és ezenfelül különféle szövetkezeti és jóléti célokot szolgáló intézményeknek és alapoknak az alábbi összegeket juttatta:

A tagszövetkezetek és egyéb szövetkezeti intézmények alkalmazottainak nyugdíjbiztosítására létesített Bernát István Szöv. Nyugdíjintézetnek 100.000 Pengőt. A Gróf Károlyi Sándor Szöv. segély-alapnak 197,818 21 Pengőt. A Magyar Hírlapírók Nyugdíjintézetének 5000 Pengőt. Egyéb hazafias, egyházi, kulturális és szociális célokra 967.295.89 P.

A mult évre megállapított vásárlási visszatérítés, a szövetkezeti és jóléti célokot szolgáló intézményeknek és alapoknak adott juttatásokat, valamint a Hangya alkalmazottak Elismerett Vállalati Nyugdíjpénztárának adományozott 600 000 P. és hazafias, egyházi, kulturális és szociális célokra folytatott adományok együttes összege 8,718.729.33 P.

As ismertetett számok azt bizonyítják, hogy a Hangya Központ és tagszövetkezetel továbbra is fokozatosan és erőteljesen fejlődnek. A számokból egyttal az is megállapítható, hogy a szövetkezeti eszme nemcsak, hogy semmit sem veszített népszerűségéből, hanem mindinkább terjed a földmivel lakosság körében, amely az önségély és kölcsönösség s.ellemében igyekszik gazdasági és kulturális törekvés it megvalósítani. Ilyen eredményeket csaknem teljesen egységes és teljes összhangban dolgozó szervezet érhet el és az eredmények önmagukban is a szövetkezeti munka nélkülözhetetlenségét igazolják. Remélhető, hogy a Hangya Központ és a tagszövetkezetek örvedetes fejlődése a jövőben is folytatódni fog.

Átadtak rendeltetésének a csikszeredei Vörös-kereszt kórházat.

Március 25-én minden különösebb ünnepégnélkül, az időkhöz mért komoly keretek között ádták át hivatásának a csikszeredei Vörös-kereszt kórházat. Amint megirtuk a magyar Vörös-kereszt egyik legnagyobb intézménye készült el a csikszeredei rom. kat. főgimnázium épületének északi szárnyában. A legkorszerűbb berendezéssel 170 ágyas kórház at állítottak be és az épületet ennek megfelelően átalakították. 42 munkás dolgozott 51 napon keresztül. Az átalakítás 250 ezer pengőbe került míg a felszerelés 400 ezer pengőbe.

Dr. Kovács Károly Csikvármegye főispánja a Vörös-kereszt csikmegyei elnöke, Abraham József dr. Vörös-kereszt főápolónó és Dr. Nagy Béni elnök, a katonai hatóságok a kórház vezetőségének, ápoló személyzetének és munkáságának jelenlétében adta át háborus feladatának elvégzésére a kórházat.

Az épület alagsorában van a konyha, mosó konyha, vasaló személyzeti helyek, földszinten az irodák, fürdő, kisműtő, fogászati, röntgen, gyógyszerár. Az első emeleten van elhelyezve a legkorszerűbb felszereléssel ellátott műtő, sterilizáló, mosdó. Rövidesen kiegészítik orr fül és gége sebzettel. A kórházakat az első és második emeleten helyezték el. A gyógygyászatot szintén. A folyosókat hatalmas beépített téglakályhák fűtik. Csupa melegség minden.

Csikszereada városa és ezen keresztül az egész vármegye székelysége értékes vagyonhoz jutott ezzel a Vöröskereszt kórházzal, amelyre úgy a háboruban mint azután a legnemesebb hivatás vár.

DUGHAGYMA

prima, makói, apró, beérkezett. Korlátlan mennyiségben kapható az „Agroterra” R. T.-nál, Marosvásárhelyen.

— Hivatalok és községi előljáróságok figyelmébe! Kiszeljezett, elhasznált könyvtáblát vesszünk Vákár, Csikszereada

Az élet utjai.

7. Az élet útját keresztül-kasul robotoló járművek lassankint elkopnak, az eresztékek, kerékek, csavarok meglazulnak, nyikorogni kezdenek s egyszerű leállnak. Idején kell még a jelentős bajt orvosolni, akkor még könnyen lehet segíteni. Állandóan olajozni kell a géprészeket, hogy ne surlódjanak, hanem simán működjenek, könnyedén gördüljenek a pályán s az íremot bírják. A jól gondozott jármű sokáig tart, hosszú ideig üzemképes, azért jól felfogott érdeke minden gépkocsitulajdonosnak, hogy jó karban tartsa a géplővét.

Am élet útján handukolunk mindnyájan holgyalog, hol kocsi. Mi a nagy emberi társadalom részéi vagyunk, kik a rendszer munkahözben vállalt munkánkat rendszeren kell, végeznünk. Mint családtag, vagy egyesületben tag, munkabeosztásban tag s egyúttal a magyar haza tagja kell, hogy áldáras működést fejtsünk ki. Itt is adódnak surlódási felületek, mert hisz emberek vagyunk, ahány egyén, annyiféle gyarlóság, itt is könnyen meglazulnak a társadalmi kapcsolatok s nyikorogni kezd az életünk. Azonnal neki kell látni, honá kell fogni az olajozáshoz, nehogy késő legyen. Ha sokáig így fogjuk, fülünk honá szokik a rendszeren hanghoz-szajhoz s lassankint tengelytörés, társadalmi sulyos elferdülés következik be. Lásadásokat, forradalmakat mindíg lelkünk nyikorgása előzte meg.

Már pedig ez nem veszt jóra, itt az ördög arat busáan, a mennyországba csak egyenként szállingóznak a lelkek.

A türelem olaját kell életünk csepőgyáiba, surlási felületére önteni, hogy hangtalanul-nemzetelenül végessük munkánkat. Egymás terhét viseljétek el s így teljesítjük Krisztus parancsát az Apostol szerint. Ezt a világharcoló időgháborúnak nevenik s az gyón, ki tovább bírja idegekkel. A türelem a legjobb s legbiztosabb idegcsillapító s idegerősítő. A Szentírás szerint is: Türelemben kérjük a lelkünket. Aki tud tünni, annak helyén van a szive, lelke, esze, idege. A türelmesnek uralkodnak önmagukon s ezzel az ónura/ommal másokat is meghódítanak. A türelmes tud várni, mert nyugodtan nem a jövőbe. Nem mérgeledik, nem emóntódik, így töretlen marad ereje, egészsége s időt nyer. Aki pedig időt nyer, életet nyer. A türelmes mindíg Istenre hagyatkozik, ki nek parancsára viseli el másik terhét s tőle vár és remel erőt, segítséget és sikert. Am állandó türeásban kicsinnyé válik, Jésusa mellé simul, mert jól tudja: „Mindent megtehetek Am által, ki engem megerősít.” Ezért boldogok a türelmesek, mert minden kedvükre megy, mivel azt akarják, amit Isten akar s így Isten is azt akarja, amit ők akarnak. Mindíg megelégedettek a türelmesek. A magyar tegyen szert nagy adag türelemre, hogy a társadalmi lelki egyensúlya fel ne boruljon, bírja idegekkel, hogy a háboruból győztesen kerüljön ki. A földi s örök boldogságot csak így lehet kivívni.

P. Réthy Apollinárisz.

Milyenek a székelyek?

Rég óta hallunk oly forma panaszokat amelyek a székelyekre vonatkoznak. Bár ezek komolyan állg vehetőek, mégis nem főúlsleges egyet mást elmondani a székelyekről. E sorok írójának módjában állott nagy Magyarország ósszes népét megismerni, hisz több mint 40 évet töltött köntöttük. Monon, Győr, Békés, Temes, Bácsbodgy, Marostorda, Sallágy, Zolyom, Komárom, Gémör, Torontál vármegyékben lakott több kevesebb évig, járt Ausztriában, a Rógát sok megyéjében. Köszvetlen szolgálati viszonyban volt a magyarokon kívül német, román, szerb, török, tót, bolgár lakókkal. Nincs semmi oka elfogultságra a székelyekkel szemben, hisz magánszemponból éppen elég oka volna a panaszra, mégis a szász ígasság érdekében ki kell jelentenie, hogy külföldön népet a székelynél nem ismer.

Am ország legterméketlenebb hegyei közsik-lái köntött sord időjárás mellett él és kühd ugy mint semmi más nép e hasában. Am állami gyámkodás jó teteményét kevésbé ismerhette, mégis mintául szolgálhat életssívonala. De a szavak helyet álljanak itt tettek. Hasonló anyagi viszonyok mellett van-e még egy nép, a mely annyit gyermekeket iskoláztatott volna mint a székely? Meg szükült nagyon a ruhanemű, de azért fontos igazi székely ma sem látható, mert a székely asszonyok fonó, szövő munkája, győnedelmeskedik minden hiánnyal. Am igazi székely asszonyhoz hasonló szorgalmat hasztalan kereszük. Kitűnő gazdaszony tiszta, nemessivű.

A székely vendégszeretete szintén páratlan; nem kell a mostani szorult helyzete után itélni, bárki lépjen a székely házába első dolga megkínálni valamivel, ha egyébbel nem egy kis turóval vagy szalonrával és pálinkával. Ma, mivel ezt akarata ellenére nem mindenkor teheti meg, inkább kerül nagy sajnálatára a vendég fogadást.

A világháboruk előtt a szálláskérőnek szaki választott az igazi székely gazda, Istené a szállás s a szebb szobáját nyitotta meg a vendég előtt.

A székely nem toladó, nem hiselgő, a miért sok oly helyről le maradt, a mely egyesesen őt illelné meg.

Aki tud vele bálni, levethetetheti. Nem őrve honzó, hasonló helyett csak kárt csinál.

Figyelő.

Kormányrendelet a zsidókérdésben

A Hivatalos lap pénteki száma több kormányrendeletet közöl. Am első rendelet szerint itos nemzsidó nő, vagy férfi háztartási alkalmazottként foglalkoztatni olyan háztartásban, amelynek zsidó tagja van és amelyhez tartozó hasban zsidó lakik. A tilalom alá eső alkalmaztatások április 30 ával megszűnnek. A háztartási alkalmazott fogalma alá esnek a bejárónók, háveseítők, neveítők, felolvasónók. A másik rendelet szerint, a zsidókat az állam, törvényhatóság, község, községiintezetek, köntűemek szolgálatából el kell bocsátani. A zsidók nem lehetnek közejgyzők, hites tolmáczok, bírósági szakértők, szabadalmi ügyvivők sem. Majus 31 ig a zsidó ügyvedeket törölni kell az ügyvedői kamarából.

A harmadik rendelet szerint, a zsidók sajtókamarai, szalművészei kamarai tagságot április 30 ig meg kell szüntetni.

Am említett rendeletek a zsidó fogalmának meghatározásában a szajvedelmi törvény, tehát az 1941 évi 15 ik törvénycikk 9—16 ik paragrafusai vannak alapul. Ehhez képest a rendeletek szempontjából nemzsidónak minősül, akinek legfeljebb egy nagyszülője született izraelita hitfeleketet tagjaként. Azok pedig akiknek 2 nagyszülője kereszténynek és 2 nagyszülője izraelitának született, nemzsidónak csak akkor minősülnek, ha kereszténynek születtek, vagy legalább 7 éves koruk betöltése előtt keresztényvé váltak.

Es utóbbiak közül pedig azok, akiknek zsidó-fajú szülője a házasságtörés előtt nem tért át, csak akkor minősülnek nemzsidónak, ha nem kötötték házasságot olyan szemellyel, akinek akár-csak egy nagyszülője is izraelitának született.

Kivételes helyzetbe juttatják a rendeletek a zsidók közül azokat, akiket vitéz magatartásúert arany, vagy legalább 2 I. osztályú ezüst vitézségi érmet, vagy kardokkal ékesített III. osztályú vaskoronarendet, illetve ennél magasabb kitüntetések kaptak, akik legalább 75 esztalétkban hadirokkantak és végül, akik az 1919 es ellenforradalmi mozgalmakban szerzett kimagasló érdemeikért, vagy hogy a visszacsatolt területén, az elcsatolás ideje alatt tanúsított kimagasló magyar magatartásúert mentesítő okiratot kaptak.

Mit adjunk a malacoknak.

A malacok gyors fejlődésére a szabalyszerű takarmányozás rendkívül befolyással van, a mi ugyanazon idő alatt kétszeres sulyban jelentkezik.

A malacok szópása tartson 7—8 héti, ez idő alatt legjobb a kibérés is. A kis malacot már a harmadik héttől kezdődőleg szoktassuk ezemes árpa evésére és ne moslekre. Őtűni szoktuk mitor a malacot az anyjuk moslekre szatadnak, és jól tele szivják megukat. A sok moslektől a malacnak nagy lass a hasa mint a budunka, de erőtlen marad, hátsó lábait veri össze, mert a moslekból aránylag kevés a táp:ró, s a kis gyomorban viz foglalja el a helyet.

A kis malacnak az árpa a legmegfelelőbb takarmány. R: gása közben sok nyál képződik ami az emésztést elősegíti, a rágó izmok erősödnek. Kevesebb alkalmas a zab, sok a pelyvéje, bár árpa hiányában az is adható. A rossz nehés emésztetősége miatt, a kukorica aránylag sok szirtartalma, a pityoke aránylag kevesebb tápanyag tartalma miatt csak később 4—5 hónaptól kezdődőleg ajánlatos etetésre.

Tej, tejbulladékok, állati vér alkalmas formában, söld here, lucerna a malacok legjobb takarmányai közé tartoznak. Szabad mozgás, napfény, jó levegő a malac fejlődésének elősegítői. Állandóan száras szalma legyen alattuk; általában a tisztaságra nagy suly helyesendő. A malacoknak annyit adjunk amennyit jó ízűen el-

fogyasztanak naponként 4—5 szőr. Am egészséges malacok napközben vagy alszának, vagy játszának, vagy esznek. Nem jó jel, amikor a malacok szanassét és nem egymáshoz bujva alszának.

Szöke Mihály.

Atilláról.

Abból az alkalomból, hogy vitéz Miklós Gergely tanfelügyelő igen helyesen felvetette azt a tervet, hogy Atillának emlékoszlopot kell állítanunk a Nagyszomlyó tetején, elmondok egy esetet, miként ábrándozik ma is a bánáti nép Atilláról, ha nem is a legújabb fejedelm személyi emléke, hanem a Nagyszentmiklós (Torontál m.) határában talált u. n. „Atilla kincsek” no meg az arany és ezüst hatalmas értékek képviselő koporsók miatt Nagyszentmiklóson lakot Atilla, a nagyszentmiklósi monográfia szerint. Es volt a Hun birodalom székhelye. 1922-ben Nagyszentmiklós szegedi utcájára hatalmas tömegű viz kezdett folyni, holott semmi eső nem volt. Tovább érdeklődve látom, hogy a községi bíró kertjében nagy ember tömegtől körülveve, Lugosról hozatott hatalmas szivattyút emelik ki a földből a vizet. Titokzatosan suttog mindenki, de biztosat nem mond senki. Egyszerre csak híre szaladt, hogy megtalálták Atilla koporsóját, a mi engemet is gondolkosbba ejtett, mert a dologról már a temesvári prefektúrán felhivatalos uton is tudták. Azonban állg telik el egy félóra, egy 92 éves öregember elmondja, hogy ott a hol szivattyuznak gyermek korában egy kut volt, a melyet később betömtek, és hogy sok föld a töméshez ne kelljen két helyen is gerendákkal a kutat el torlaszolták. A bíró kertjében sétálgatva észre vette, hogy lábál alatt deng a föld, álmában azt látta, hogy Atilla ott van eltemetve, szóit két köntű rokonának, az ásást megkezdették közös költséggel. Amikor az ásásnak a második gerendához értek, a bíró nem tudott ellenállani nagy örömeinek egyszertőn betelefonált a temesvári prefektúrához hogy Atilla koporsójának nyomában vannak. A prefektúrán hitelt adtak, mivel a községi bíró hivatalos személy volt. A 92 éves öreg az ámot megfajította, de már az időre az ásástól költségekre rá ment a községi bíró tekintélyes vagyontája és hogy ne bosszantsák tovább, a faluból is elköltöztött.

Nem ilyen nemleges dolgok a Nagyszentmiklós határában tényleg talált ugynevezett Atilla kincsek, amelyek állanak 23 darab edényből és pedig: hét táca, egy szelence, egy ivó kűri, 3 bikom, 2 pohár, 7 koró, 7 csésze, 1673¹/₁₀ gram arany. Ezeket egy Vain Nacra nevű román passtor találta meg a község Sziget nevű részében, ahol Torontál megye utasítására 1881-ben a község emléklapot állítottat.

A kincseket a község földes ura gróf Nákö Bécabe vité az ottani múzeumba. A szinaranyból álló kincs, ami ma szásmilliókat ér, a milleniumi kitállítás földszere volt 1896-ban.

Hogy ma hol vannak és kié nem tudom, a megállás éve alatt illetékes tényesök érdeklődtek nálam is a megtalálás körülményeire vonatkozólag. Annyit hallottam, hogy gróf Nákö a megtalálónak a kincsek helyett egy telek földet adományozott.

Annyit azonban érnek, hogy ezeknek a kincseknek helye nem a bécsi, hanem a budapesti múzeumba volna, vagy még inkább a csikmegyében, amelynek sajnos nem tudtak hajlékot biztosítani.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Uj vitések. 1944. március 28-án 10 órator a vármegyeháza dísztermében vités Vida Gyula nyug. vezérőrnagy, megbízott székispán elött a következő új csiki községi tisztségviselőket: Györgypál Gábor t. főhadnagy, Farkas János t. hdgy., Harasztay György t. hdgy., Benedek Lajos, Benedek János, Császár Károly, Csutak Imre, Gidró János, Keri Balázs, Kiss András, Köllő Miklós, Lukács Péter, Nagy József, Péter Béla, Szécs István, Tatar András tart. tisztesek.

— Csiksomlyón befejeződött a két hónapos gazdasági tanfolyam. Március 17-én ünnepélyes keretek között fejeződött be Csiksomlyón a Garzovics József gard. felügyelő vezetésével lefolytatott kéthónapos gazdasági tanfolyam, amelyet 35 önálló gazda hallgatott le és szerente meg az esztakalásos gazda címet. A tanfolyam záróvizsgáját Kozán Imre gard. felügyelő miniszteri bíró vezette le s az az nagy köszönetet vett róla. A földtudomány mindennél hasznosabb ennek a népek számára. Örövendős, hogy a földművelésügyi kormányzat kezdeményezésére rendezett tanfolyamok egyre népszerűbbek falvaink gazda községei előtt. Ezt bizonyítja a csiksomlyói tanfolyam is, amelynek hallgatói között ott láttuk a község jegyzőjét és minden haladó gazdáját.

— A gazdálányok szakképességről írt vezetőcikket Doró Mária tiskudorozsmai esztakalásos gazda a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képe a héttől 24 oldalas terjedelemben jelenik meg és részletesen tájékoztatja a gazdákat minden őket érdeklő fontos ügyről. Egyes szám ára 24 fillér. Kapható az újságárúknál és az IBUSZ-pavilonokban. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

— „Posta küldeményeinek bérmentetésére a vöröskereszt bélyegét használja”. A Magyar Vöröskereszt támogatására március hó 1-én feláras postabélyegek jelentek meg. A befolyó felár a Vöröskereszt Egyület sokoldalú tevékenységének támogatására szolgál. Hosszú ideje kötelezőnknek tesszük tehát közeget, ha postaküldeményeiket díjlanak a lerakásra emelget a bélyegeket használják. A 20, 30, 50 fillér névértékű és ugyanannyi felárú postabélyegeket a postahivatalok május hó végéig árulják, bérmentetésre az év végéig használhatók fel. A bélyegnek nemcsak sorozatban, hanem az egyes címletek külön-külön is kaphatók.

— A közéleti körökben március 31-én befejeződik a tanév. A kormány elhatározta, hogy a közéleti körökben március 31-én befejezi a tanévét. Az erről szóló rendelet a napokban jelenik meg és intézkedik a vizsgák és érettségijelölési eljárásokról.

— A szülő telefonelöljáróknak három nap alatt be kell jelenteni adataikat. A Budapesti Közlöny most szerdai száma közli a m. kir. miniszterium rendeletét a szülő távbeszélő előljárók adatairogáltatási kötelezettsége tárgyában. Ezerint a szülő telefonelöljárókat három nap alatt kötelesek bejelenteni adataikat: név, vallás, részvétel az 1914—18 háborúban, milyen kitüntetések vannak, hadirokkantsága milyen mérvű, kommunizmus idején tanúsított magatartása, a visszacsatolt területeken tanúsított hűsége a magyarság iránt. — Az adatjelentést az illetékes postahivatalhoz kell tenni.

— „Csaba híradó” a csikszeredei Turul moziban. Az enyvi Csaba-síveseményekről amelyeket a csikszeredei Suta fenyőben tartottak meg filmfelvételeket készítettek. A filmet a Turul moziban április 1—2 és 3-1 előadásain vetítették meg és arra felhívjuk közönségünk figyelmét.

— Hadiárva örökbefogadások. A Topolyai Magyar Hírlap március 24-i számában szivbemerkoló bejelentést olvashunk. Ennek a bécéltal he i újságunk a hasábjain kilenc család jelent be, hogy hadárvaakat keresnek, örökbefogadnak nevelítésükre gondoskodnak. Maghá: ez a példa. A legfontosabb község megnyilatkozása. Így lehet a dorozsai vért vagy kövvelni. A társadalomnak ismernie kell a községét sokkal szemben akik életüket áldozták a hazáért. A hátramaradottakról való gondoskodás megoldása elsőrendű feladat. Minél tökéletesebben és intézményesebben megoldottuk ezt a kérdést annál biztosabban számíthatunk a házi áldozat eredményeire. A hadirokkantak-hadiárva és hadiösvények sorsát különösen esetében a napokban fogadjuk szivügyünk és igyekszünk ezt a területen is kifejezésre juttatni.

— Megszűnt a Hargita express. A MAV igazgatósága 1944. március 30-ai közérdeklőleg bejelentette a Sepelcsentgyörgy-Budapest között közlekedő Hargita gyorsmotorost. Ugyancsak megszűnt a Budapest nyugati pályaudvarról induló 501-es székely gyorsmotoros és ellenvonata. Megszűnt a Sepelcsentgyörgy—Kökös közötti 543-as vonat és ellenvonata is.

— Az Alosiki Vadásztársaság a papsabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— A nagyhét és a húsvéti ünnepek sárórája. A nagyhét hétfőjén, keddén, szerdán, csütörtökön és szombaton a nyitási áruházi üzletekben a déli ebéd időtartása nem kötelező. Ebben képest a reggeli nyitási időponttól az esti zárás időpontjáig egyfolytában nyitva lehet tartani. Nagypénteken az üzleteket az egész ország területén legfeljebb déli 12 óráig szabad nyitva tartani. Húsvétvasárnapra a rendes vasárnap munkaszüneti rendelkezések az irányadóak. Húsvéthétfőn az üzleteket legfeljebb déli 12 óráig szabad nyitva tartani. Húsvéthétfő a Gergely-naptár szerinti ünnepek közé tartozik. Ezekre az ünnepekre a nyitvatartási kötelezettség nem vonatkozik. Húsvéthétfőn tehát nem kötelező az üzletek nyitvatartása.

— Megölte a barátját. Abos János csikmadarasi legény előt most hirdették ki a Kuria ítéletét. A fiatal 20 éves legény egyetlen készségével megölte Szécs István legénytársát. Most végző fokon a Kuria 6 évi fegyházra ítélte Abost.

— Halálhírek Ferenc Mészáros szül. Székely Juliánna 62 éves korában március hó 23-án meghalt Csikszentkirályon.

— Sálló Imre nyug. csanád főtörzsrészmester 75 éves korában meghalt Csikszögödön. Tünetese április 1-én volt nagy részvét mellett.

— Farkas István Kovácsmester 67 éves korában meghalt Csikszentimren.

— Öngyilkosság. Ruzs János gazdálkodó Gyergyószentmiklóson felakasztotta magát.

— A tuzsadi közbirtokosság villa telket szavazott meg az újságíróknak. Csikszentkirályon közbirtokossága legújabb megkezdett közgyűlésén tárgyalta az Országos Magyar Sajtókamara építésére alkalmas villatelek iránti kérelmet. A közbirtokosság tagjai megerőséssel vették tárgyalás alá a kerest és a lakó építkezést dícsőri az a tény, hogy megkezdett telket birtokoltak az újságírók rendelkezésére.

— Büntetések erdőrontás miatt. Bogyó Rudolf csikszentmiklósi gazdálkodó 3 hónapi fegyházra ítélték mert a közbirtokosság erdejebe több darab építésre alkalmas fenyő erdővel nélkül kivágott. — Ugyancsak erdőrontás miatt ítélt a törvényszék előt Baogh Lajos gymsz. közéleti fődműves akik 7 hónapi börtönrre ítélték. — Ruzs Károly gimn. csanád 72 darab fenyő csapóval vágott ki 160 pengő pénzüntetésre ítélték.

— Elített gabonaeltitkolók. Keresz Antal csikszentmiklósi gazdálkodó az r. ítélték 2 hónapi fegyházra mert jelen és gatonát vont el a közfogyasztásról szálta, hogy a csikszentmiklósi erdőment nemléte. — Nagyobb mértékű gabonaeltitkolásról értek Kés György gyergyóalföldi gazdálkodó is akik elített 6 hónapi fegyházra ítélték.

— Hatvanhárom kalászos gazda Kassonújfaluban Mu't heten fejezték be a kassonújfalvi gazdasági tanfolyamot amelyen 63 gazdát avattak elűt kalászos gazdává. Az avatás ünnepélyes keretek között zajlott le és miniszteri bíró minőségben Szabó György vett részt a vizsgákon.

— Magzat gyilkosság. A Kassonújfalvi völgyében magzatot találtak amely elített mütét után kerülhetett oda. A magzat anyjának felidítésére mekkadott a nyomozás.

— Junius 1-én megnyílik a borszei „Budapest” villa. A Székelyváros Alkalmazottak 8. évfolyma Borszei villa-nyitására a földtörvény bejártatásai amelyet június 1-én megnyitottak.

— Elkészült a „Vas-szekely” Gyergyódtó község elűtött híres szobrászművésze elűt készítette szülője új számára a hőskörművészt. A mester megintásta és már bővítette a „Vas-szekely” nevű hatalmas alkotást. Így kézen van ennek a vérművészek elűt művészi értékű nagyszobrászának hősi emlékműve amelynek felállítására is rövidesen sor kerül.

— Junius 3-án lép életbe az új menetrend. A Máv nyári menetrendje június 3-án lép életbe. Ezáltal nem lesz felesleges változás csupán helyi érdekeknek megfelelő kisebb változásokra kerülhet csak sor.

— Egy pár cipőt találtak és szolgálattak be a rendőrképzésre. Jogos utájdonos, kellő igazolás után, a hivatalos órák miatt átvethet. Ezenkor esetében a talált tárgyakat a rendőrhatalóság árverésen értékesíti.

— Rövid hírek. Gyümölcsoltó Boldogasszony napján az esztergomi bazilikában felszentelték a három magyar püspököt: Mindszenty József veszprémi, Kovács Sándor szombathelyi és Hamvas Endre csanádi püspököt. — Március 27-én volt Mátyás király születésének 501-ik évfordulója, amely alkalommal a nagy magyar király kolosvári sírúházát fellobogózták. — A hivatalos lap szombati száma rendeletet közölt, amely szerint a Szeprenban 1894-ben született Utin Rózska Antal dr. továbbá a Rómában 1890-ben született Ambró Ferenc és a Lorancon 1900-ban született Honti Ferencet magyar állampolgárságtól megfosztotta. — A magyar sajtóéletben nagyjelentőségű változások következtek amelyek során megszűntek a következő újságok: A Népszava, a 8 órai újság, a Reggeli és Esti Kiss Újság, a Magyar Nemzet, az Esti Kurir, az Újság, Eryed Zoltán távozott a Film Színház Irodalom c. lap szerkesztőségéből és helyét Bágyoni Váro Andor dr. az ismert jobboldali újságíró foglalta el. — A képviselőház ülését bizonytalan időre elhalasztották. — A tiszai sáróvonalat megnyitották. — A rögtöntörzsi bíróságot kiterjesztették a rádió adó készülék vagy rádió adó-vevő készülék vagy berendezés engedély nélkül való letesítése vagy üzemeltetése által elkövetett bűntettek mindegyikét büntetésre. — Szállítási bűntettek jelent a svéd bizottsági iroda. A betegsége súlyosabb természetű volt úgy, hogy orvossal teljes nyugalmat rendeltek. — A keleti arcvonal nagy elszakadó mozdulatok során egymással po gári egymás helyére magat a német védő oltalma alá és vonult el nyugat felé. — Baky László belügyi államtitkár szornli hatályal felidotta a nemzeti szociálista vezetők internálását. — Ugyancsak Baky belügyi államtitkár nyilatkozata szerint rövidesen felszámolásra kerül minden baloldali n megalapozás törzsköz.

Gyakorlott gépirónó (tehát férfi is)

allandó alkalmasságra felvétetik a M. kir. Iparfelügyelőséghez. Csikszeredei. Működés 45 szám.

Mégvételre keressék:

Keretfűrész (Gatter)

24"-tól 35"-ig és iparvagányt

Biró András, Balatonszentgyörgy

Makói dughagymát

azonnali vagy későbbi szállításra, hosszukas aprószeműt P. 140 méterhátsánsként. Továbbá garantált csiraképes 1943 évi termésű hagymamagot P. 10.—, petrezselyemmagot P. 10.—, sárgarépamagot P. 12.—, céklamagot P. 16.—, salátamagot P. 18.—, uborkamagot P. 20.—. Jó minőségű almát P. 4 20 kg.-ként ab Makó utánvétellel szállítunk. Sárgarépát és petrezselymet a legolcsóbb napi árban rendelhet. Csomagolást önköltségi árban számítjuk. STUHL és TÁRSA, MAKÓ.

2-5

Tanuló leány (komoly, munkaszerető) fizetéssel felvétetik a Vákár-nyomdába, Csikszeredei.

— Munkaadók figyelmébe! Törzskönyv a bérfizetésekről nélkülözhetetlen az üzemeknél. Kapható Vákárnál, Csikszeredei.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Uj vitések. 1944. március 28-án 10 órakor a vármegyei dísztermében vités Vida Gyula nyug. vesztőrnagy, megbízott székfőnök elvitt a következő új csiki vitések tették le a vitési esküt: György Gábor t. főhadnagy, Farkas János t. hdgy., Hargitay György t. hdgy., Benedek Lajos, Benedek János, Császár Károly, Csutak Imre, Gidró János, Kari Balázs, Kiss András, Köllő Miklós, Lukács Péter, Nagy József, Péter Béla, Szócs István, Tatar András tart. tisztsek.

— Csiksomlyón befejeződött a két hónapos gazdasági tanfolyam. Március 17-én ünnepélyes keretek között fejeződött be Csiksomlyón a Gergely József gard. felügyelő vezetésével lefolytatott kéthónapos gazdasági tanfolyam, amelyet 35 önálló gazda hallgatott le és szerente meg az esztendőszos garda cmet. A tanfolyam záróvizsgáját Kozán Imre gard. felügyelő miniszteri biztos vezette le s azon nagy közönség vett részt. A főd. tudománya mindennél hasznosabb ennek a népek számára. Örvendtes, hogy a földművelésügyi kormányzat kezdeményezésére rendezett tanfolyamok egyre népszerűbbek falvaink gazda közönsége előtt. Ezt bizonyítja a csiksomlyói tanfolyam is, amelynek hallgatói között ott láttuk a község jegyzőjét és minden baladó gazdáját.

— A gazdálányok szakképességéről írt vezetőcikket Doró Mária tiskudorossal esztendőszos garda a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képe a heftje 24 oldalas terjedelemben jelenik meg és részletesen tájékoztatja a gazdákat minden őket érdeklő fontos ügyről. Egyes szám ára 24 fillér. Kapható az újságárusoknál és az IBUSZ-pavilonokban. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

— „Posta küldeményeinek bérmentesítésére a vöröskeresztet belyegget használja”. A Magyar Vöröskereszt támogatására március hó 1-én feláras postabélyegek jelentek meg. A befolyó felár a Vöröskereszt Elylet sokoldalú tevékenységének támogatására szolgál. Hasznos kötelességünknek tesszük tehát kötelességünknek a postaküldeményeiket díjának a lerakására ezeket a bélyegeket használni. A 20, 30, 50 fillér névértékű és ugyanannyi felárú postabélyegeket a postahivatalok május hó végéig árulják, bérmentesítésre az év végéig használhatók fel. A bélyegnek nemcsak sorozatban, hanem az egyes címletek külön-külön is kaphatók.

— A közeplékolokban március 31-én befejeződik a tanév. A kormány elhatározta, hogy a közeplékolokban március 31-én befejezi a tanévet. Az erről szóló rendelet a napokban jelenik meg és intézkedik a visegák és érettségi időpontjáról.

— A szidó telefonelölíeseteknek három nap alatt be kell jelenteni adataikat. A Budapesti Közlöny múlt szerdai száma közli a m. kir. miniszterium rendeletét a szidó távbeszélő előíesetek adatairól jelentés kötelessége tárgyában. E szerint a szidó telefonelölíesetek három nap alatt kötelesek bejelenteni adataikat: név, vallás, részvétel az 1914—18 háborúban, milyen kitüntetések vannak, hadirokkantsága milyen mérvű, kommunizmus idején tanúsított magatartása, a visszatért területeken tanúsított hűsége a magyarság iránt. — Az adatjelentést az illetékes postahivatalhoz kell tenni.

— „Csaba híradó” a csikszeredei Turul moziban. Az enyvi Csaba-síveseményekről amelyeket a csikszeredei Suta fenyőben tartottak meg filmfelvételeket készítettek. A filmet a Turul mozgóban április 1—2 és 3-i előadásain vetítéssel fogják és arra felhívjuk közönségünk figyelmét.

— Hadiárva örökbefogadások. A Topolyai Magyar Hírlap március 24-i számában szivbemerkoló bejelentést olvastunk. Ennek a léccsal he i újságunk a hasábjain kilenc család jelenik be, hogy had árvaikat keressék, örökbefogadnak nevelítésükre gondoskodnak. Maghá az a példa. A legfontosabb község megnyilatkozása. Így lehet a dorostó vért vagy követései. A társadalomnak ismernie kell a községét sokkal szemben akik életüket áldozták a hazáért. A hátramaradottakról való gondoskodás megoldása előrendű feladat. Minél tökéletesebben és intézményesebben megoldottuk ezt a kérdést annál biztosabban számíthatunk a hősi áldozat eredményeire. A hadirokkantak-hadiárva és hadiösvények sorsát különösen esetében a napokban fogadjuk szivügyünk és igyekszünk ezt a tettekben is kifejezésre juttatni.

— Megszűnt a Hargita express. A MAV igazgatósága 1944. március 30-ai kezdődőleg beszüntette a Sepelszentgyörgy-Budapest között közlekedő Hargita gyorsmotorost. Ugyancsak megszűnt a Budapest nyugati pályaudvarról induló 501 sz. székely gyorsmotoros és ellenvonata. Megszűnt a Sepelszentgyörgy—Kökös közötti 543 sz. vonat és ellenvonata is.

— Az Alosiki Vadászársaság a papsabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— A nagyhét és a húsvéti ünnepek sárórája. A nagyhét hétfőjén, keddjén, szerdáján, csütörtökjén és szombatián a nyitási árulási üzletekben a déli ebéd időtartása nem kötelező. Ebben képest a reggeli nyitási időponttól az esti zárás időpontjáig egyfolytában nyitva lehet tartani. Nagypénteken az üzleteket az egész ország területén legfeljebb déli 12 óráig szabad nyitva tartani. Húsvétvasárnapra a rendező vasárnap munkaszüneti rendelkezések az irányadók. Húsvéthétfőn az üzleteket legfeljebb déli 12 óráig szabad nyitva tartani. Húsvéthétfő a Gergely-naptár szerinti ünnepek közé tartozik. Ezekre az ünnepekre a nyitvatartási kötelezettség nem vonatkozik. Húsvéthétfőn tehát nem kötelező az üzletek nyitvatartása.

— Megölte a barátját. Abos János csikmadarasi legény előt most hirdették ki a Kuria ítéletét. A fiatal 20 éves legény egyetlen készségével megölte Szócs László legénytársát. Most végző fokon a Kuria 6 évi fegyházra ítélte Abost.

— Haláloságok. Ferenc Mózesné szül. Székely Juliánna 62 éves korában március hó 23-án meghalt Csikszentkirályon.

— Salló Imre nyug. csanádri főtörzsrádmester 75 éves korában meghalt Csikszögödn. T. m. t. 1944. április 1-én volt nagy részvétel mellett.

— Farkas István kovácsmester 67 éves korában meghalt Csikszentimren.

— Öngyilkosság. Rusz János gazdálkodó Gyergyószentmiklóson felakasztotta magát.

— A tusnadi közbirtokosság villa telket szavazott meg az újságíróknak. Csikszentkirályon közbirtokossága legújabb megválasztott gyűlésén tárgyalta az Országos Magyar Sajtókamara felkérésére alkalmas villatelek iránti kérelmet. A közbirtokosság tagjai megértéssel vették tárgyalás alá a kérelmet és a kérelmet dícsérték az a tény, hogy megválasztott telket birtokoltak az újságírók rendelkezésére.

— Büntetések erdőrontás miatt. Bogyó Rudolf csikszentmiklósi gazdálkodó 3 hónapi fegyházra ítélték mert a közbirtokosság erdejéből több darab építésre alkalmas fenyőt engedély nélkül kivágott. — Ugyancsak erdőrontás miatt ítélt a törvényszék előt Barogh Lajos gyimnáziumi közeplék fődműves akik 7 hónapi börtönrre ítélték. — Rusz Károly gimnáziumi csanádri 72 darab fenyő csemétet vágott ki 160 pengő büntetésre ítélték.

— Elitelt gabonaitkolók. Kercse Antal csikszentmiklósi gazdálkodó az r. ítélték 2 hónapi fegyházra mert jelen és gatonát vont el a közfogyasztástól szálta, hogy a csapleti erdő ményt nemléltatta. — Nagyobb mértékű gabonaitkolásról értek Kés Gergely gyergyóalföldi gazdálkodó is aki elíelt 6 hónapi fegyházra ítélték.

— Hatvanhárom kalásos gazda Kászonyfaluban Mu't heten fejtek be a kászonyfalvi gazdasági tanfolyamot amelyen 63 gazdát avattak esztendőszos gazdává. Az avatás ünnepélyes keretek között zajlott le és miniszteri biztos melegségen Szabó György vett részt a vizsgákon.

— Magzat gyilkosság. A Kercse-pa aka völgyében magzatot találtak amely tiltott műtét után kerülhetett oda. A magzat anyjának felidőztetésére melekdu t a nyomozás.

— Junius 1-én megnyílik a borzseki „Budapest” villa. A Székelyország Alkalmazottak Szövetsége Borzéken villát vásárolt a földjére ép bejáratai amelyet június 1-én megnyitottak.

— Elkészült a „Vas-szekely.” Gyergyódtó község szülőtte híres szobrászművésze elkészítette szülőtte új számára a hősk-emlékművet. A mester megmunkálta és már kiíntötte a „Vas-szekely” nevű hatalmas alkotást. Így képpen van ennek a vármegyének első művészi értékű nagyobbabázu hősi emlékműve amelynek felállítására is rövidesen sor kerül.

— Junius 3-án lép életbe az új menetrend. A Máv nyári menetrendje június 3-án lép életbe. Ezúttal nem lesz lényeges változás csupán helyi érdekeknek megfelelő kisebb változásokra kerülhet csak sor.

— Egy pár cipőt találtak és szolgálítottak be a rendőrkapitányra. Jogos u'ajdonos, kelő igazolás után, a hivatalos órák miatt átvették. Ellenkező esetben a talált tárgyakat a rendőrhatalóság árverésen értékesíti.

— Rövid hírek. Gyümölcsoltó Boldogasszony napján az esztergomi bazilikában felszentelték a három magyar püspököt: Mindszenty József veszprémi, Kovács Sándor szombathelyi és Hamvas Endre csanádri püspököt. — Március 27-én volt Mátyás király születésének 501-ik évfordulója, amely alkalommal a nagy magyar király kolosvári szülőházát fellobogózták. — A hivatalos lap szombati száma rendeletet közölt, amely szerint a Szeprenban 1894-ben született Utóin Róvicsky Antal dr. továbbá a Rómában 1890-ben született Ambró Ferenc és a Loroncon 1900-ban született Honti Ferencet magyar állampolgárságtól megfosztotta. — A magyar sajtóéletben nagyjelentőségű változások következtek amelyek során megszűntek a következő újságok: A Népszava, a 8 órai újság, a Reggeli és Esti Kis Újság, a Magyar Nemzet, az Esti Kurir, az Újság, Erzed Zoltán távozott a Flim Színház Irodalom c. lap szerkesztőségéből és helyét Bágyoni Váro Andor dr. az ismert jobboldali újságíró foglalta el. — A képviselőház ülését bizonytalan időre elhalasztották. — A tiszai sáróvonalat megnyitották. — A rögtöntöltő bíráskodást kiterjesztették a rádió adó készülék vagy rádió adó-vevő készülék vagy berendezés engedély nélkül való letesítése vagy üzemeltetése által elkövetett bűntettek mindező bűntettek-ményre. — Szócs László székelyi székelyi svéd bírói elölíeset. A betegsége súlyosabb természetű volt úgy, hogy orvosai teljes nyugalmat rendeltek. — A keleti arcvonal nagy elszakadó mozdulatát során egymillió pengőnyi személy helyette magát a német védőerő oltalma alá és vonult el nyugat felé. — Baky László belügyi államtitkár szornosi hatállyal felidőtt a nemzeti szociálista vezetők internálását. — Ugyancsak Baky belügyi államtitkár nyilatkozata szerint rövidesen felzámolásra kerül minden baloldali a meletlenes törvények.

Gyakorlott gépirónó (lehet férfi is)

allandó alkalmazásra felvétetik a M. kir. Iparfelügyelőséghez. Csikszeredei. Műve u'ca 45 szám.

Mégvételre keresek:

Keretfűrészt (Gatter) 10—24"-tól 35"-ig és iparvágányt
Bíró András, Balatonszentgyörgy

Makói dughagymát

azonnali vagy későbbi szállításra, hosszukas aprószeműt P. 140 métermázsánként, Továbbá garantált csiraképes 1943 évi termésű hagymamagot P. 10.—, petrezselyemmagot P. 10.—, sárgárpamagot P. 12.—, céklamagot P. 16.—, salátamagot P. 18.—, uborkamagot P. 20.—. Jó minőségű almát P. 4 20 kg.-ként ab Makó utánvétellel szállítunk. Sárgárpát és petrezselymet a legolcsóbb napi árban rendelhet. Csomagolást önköltségi árban számítjuk.
STUHL és TÁRSA, MAKÓ.
2—5

Tanuló leány (komoly, munka szerető) fizetéssel felvétetik a Vákár-nyomdába, Csikszeredei.

— Munkaadók figyelmébe! Törzskönyv a bérfizetésekről nélkülözhetetlen az üzemeknél. Kapható Vákárnál, Csikszeredei.